

Ongelukken op de sportvereniging? **Inventariseer de risico's en neem maatregelen!**

Een dug-out stort in, een kind valt uit de ringen of een supporter komt lelijk ten val. Er zijn helaas voorbeelden genoeg van ongevallen op het sportcomplex. De vraag is wie daarvoor verantwoordelijk en aansprakelijk is. Heeft u als bestuur zicht op mogelijke risico's en heeft u maatregelen genomen om schade te voorkomen? In dit artikel krijgt u handvatten om de risico's van de sportvereniging inzichtelijk te maken en te beperken.

Om te bepalen of de vereniging aansprakelijk is, zal worden nagegaan of er zorgvuldig is gehandeld. Wat zorgvuldig is, wordt per geval bekeken. De Hoge Raad bepaalde dat de volgende factoren worden meegewogen:

- **Wat is de aard van de gedraging waardoor de schade zou kunnen ontstaan?**
- **Hoe groot is de kans dat schade ontstaat?**

- **Hoe ernstig kan de schade zijn?**
- **Hoe bezwaarlijk zijn de maatregelen die genomen zouden moeten worden om deze schade te voorkomen? Staan de kosten in verhouding tot het schaderisico?**

Hoe groter de kans dat bepaald schadeveroorzakend gedrag zich zal voordoen, dat hierdoor schade ontstaat en dat deze schade ernstig kan zijn, hoe zwaarder de eisen die aan de te nemen maat-

regelen worden gesteld. Een voorbeeld: Op diverse sportcomplexen staan 'videotorens' van een paar meter hoog. Is het voldoende als uw vereniging een bordje op de toren hangt met de tekst: 'Verboden in te klimmen!?' Nee. De kans dat kinderen er toch op klimmen is groot met het risico van ernstig letsel bij een val. U zult dus maatregelen moeten nemen, zodat niet in de toren geklommen kan worden.

Iedereen die gaat sporten, weet dat daarmee de kans op ongelukken toeneemt en aanvaardt dit risico dus ook tot op zekere hoogte. Uw vereniging kan niet alle ongelukken tijdens het sporten voorkomen. Wel is in de rechtspraak duidelijk geworden dat de sportvereniging verantwoordelijk is voor:

- **voldoende opgeleid personeel (trainers, begeleiders);**
- **voldoende vrijwilligers ter ondersteuning;**
- **deugdelijk materiaal;**
- **een bij de sportactiviteit passend beheer van de sportruimte.**

Aan de hand van een aantal uitgangspunten kunt u zelf nagaan waar risico's liggen en waar maatregelen nodig zijn.

1. Inventariseer de risico's op het complex en neem maatregelen

Lijdt iemand schade als gevolg van de gebrekkige staat van het complex, of van de gebruikte materialen? Dan is de eigenaar of beheerder daarvan aansprakelijk. Loop het complex en de materialen periodiek na en (laat) controleren of deze nog aan de eisen voldoen. Is het doek van de trampoline onbeschadigd? Zitten er losse flarden in het kunstgrasveld? Kan de tribune het aantal mensen houden? Maak een lijst van risicovolle situaties en ga na welke maatregelen (eenmalig of periodiek) genomen moeten worden om risico's te voorkomen. Pas op: ook als de gemeente of een derde het beheer van het complex voor u verzorgt, ontslaat dit u niet van uw verantwoordelijkheid om maatregelen te nemen zodra u gevaarlijke situaties constateert.

2. Zorg voor geschoolde trainers en goede begeleiding

Afhankelijk van de sportactiviteit, zal meer of minder deskundige begeleiding nodig zijn. Bij gevaarlijke turnoefeningen zal meer van de begeleiding worden gevegd dan bij een tafeltennistraining. De leeftijd, ervaring en kundigheid van de te begeleiden sporters zullen ook moeten worden meegewogen. Schiet uw vereniging tekort in het verzorgen van deskundige begeleiding, en gebeuren er ongelukken die anders wellicht hadden kunnen worden voorkomen, dan zult u eerder aansprakelijk zijn voor de schade.

3. Gebruik veiligheidsmateriaal

Voor bepaalde sporten is veiligheidsmateriaal gebruikelijk om schade te voorkomen. Een sportschool die skeelertrainingen verzorgde, is door de Hoge Raad aansprakelijk gehouden voor de schade van een cursist die na een val zonder helm ernstig hoofdletsel opliep en overleed. Het ging om een beginnersgroep en de

trainer had aan de cursisten pols- en kniebeschermers gegeven en er op gewezen dat er helmen lagen voor wie daarvan gebruik wilde maken. De Hoge Raad oordeelde dat de sportschool onzorgvuldig was: de cursist had dringend geadviseerd moeten worden om de helm te dragen.

4. Handhaaf instructies en grijp in bij gevaarlijke situaties

Ziet u dat mensen gevaarlijk of in strijd met de instructies handelen, grijp dan in. Handhaaf de regels. Doet u dit niet en had schade kunnen worden voorkomen indien u wel had ingegrepen, dan is uw vereniging mogelijk aansprakelijk voor de schade. Zo is een vereniging aansprakelijk gehouden nadat een dug-out was ingestort onder het gewicht van de supporters die erop waren geklommen. Volgens de rechter had de vereniging het dak van de dug-out moeten ontruimen. Het enkele verzoek om ervan af te gaan was onvoldoende zorgvuldig.

5. Zorg voor voldoende EHBO-maatregelen

De schade die door een ongeval ontstaat mag niet worden verergerd door gebrek aan EHBO-voorzieningen of door handelingen die door een begeleider worden verricht (zoals het vertillen van een sporter die mogelijk ernstig rugletsel heeft).

6. Sluit uw aansprakelijkheid contractueel uit bij verhuur aan derden

Stelt u uw complex wel eens ter beschikking aan derden voor een evenement? U loopt dan het risico dat een deelnemer aan dat evenement zijn schade op uw vereniging probeert te verhalen. Maak daarom met de organisator afspraken over het gebruik van het complex. Sluit uw aansprakelijkheid voor ongelukken contractueel uit en laat de derde uw vereniging vrijwaren. Laat u op dit punt adviseren door een jurist.

7. Check uw verzekeringsportefeuille

Tot slot is het uiteraard van groot belang dat uw vereniging verzekeringen afsluit voor de risico's die u loopt. Check regelmatig de verzekeringsportefeuille en loop met uw verzekeraar de risico-inventarisatie door.

Conclusie

Voorgaande tips zijn gebaseerd op uitspraken van verschillende gerechtshoven en de Hoge Raad op het gebied van aansprakelijkheid van (sport)verenigingen. Uit die jurisprudentie blijkt dat de aansprakelijkheid van een sportvereniging voor de accommodatie, voor gebruikte hulpmiddelen, maar ook voor door de vereniging ingeschakelde trainers en vrijwilligers vaak veel verder gaat dan bestuurders in eerste instantie verwachten. Het is daarom goed om eens in de zoveel jaar een risicoanalyse op te stellen en maatregelen te treffen om eventuele risico's te verkleinen. Dat voorkomt weliswaar niet altijd alle aansprakelijkheid, maar dit legt wel gewicht in de schaal wanneer een rechter moet oordelen over de verdeling van de schade. Hoe minder een vereniging verweten kan worden, hoe minder zij bijdraagt in de schade.